

Gymnázium a obchodní akademie Chodov

Smetanova 738, 357 35 Chodov

Číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0367

Šablona: III/2 Inovace a zkvalitňování výuky prostřednictvím ICT

Pořadí šablony a sada: 19. Rozvoj čtenářské gramotnosti a kritického myšlení

Materiál: VY_32_INOVACE_ČG.19

Vytvořený ve školním roce: 10. 12. 2013

Téma: Vánoce

Předmět a třída: Český jazyk a literatura, tercie osmiletého gymnázia

Anotace: Žáci se učí pracovat s informacemi z výchozího textu. Pracovní list slouží k ověření schopnosti žáka pracovat s informacemi, které si přečetl a zároveň k ověření pochopení tištěného textu. Text lze promítnout na plátno nebo jej mohou mít žáci každý pro sebe.

Autor: Jitka Čmoková

Klíčová slova: Vánoce ve světě

Ověřený dne: 18. 12. 2013

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Téma: Vánoce

Jak se slaví Vánoce v jiných zemích – text upraven a zkrácen - SCHNEIDER, Franz. Moje nejkrásnější vánoční knížka. Praha: Egmont, 1993. ISBN 80-7186-045-X

Vzduchem letí obrovské sáně. Uhánějí k lidem a táhne je osm sobů. Na sáních je mnoho různých hraček pro děti, které už se na ně těší. Sáně řídí veliký muž s dlouhým bílým plnovousem, který má na sobě červené šaty. To on naděluje dárky.

Tak ho znají děti v **Anglii** a **Americe**. Jmenuje se *Santa Claus* v Anglii také *Father Christmas*. Letí nad střechami a hází dárky, které dětem přináší do domů skrz komín. Druhý den ráno o prvním svátku vánočním nacházejí děti, co jim nadělil.

Potom se koná oslava. Na hostinu bývají pozváni i příbuzní. V Anglii se jí krocan a vyhlášený švestkový pudink. Zvykem tam bývá také věšet větvičky jmelí nad dveře. Jsou to pradávne symboly míru a přátelství.

Ve **Francii** se na Štědrý večer staví jesličky s malými hliněnými figurkami, které představují Marii a Josefa s Jezulátkem. Na svátek Tří králů k nim pak lidé přidávají i figurky tří světců, tří mudrců z Východu.

Ve francouzských rodinách se také u svátečního stolu podává zcela zvláštní zákusek, jakási kremrole ve formě polena nebo kmene stromu, které se říká *Bûche de Noël*. *Père Noël*, francouzská obdoba německého *Weihnachtsmanna*, přináší dárky v noci, kdy děti spí.

V **Itálii** si lidé o Vánocích přejí *Buon Natale* – to znamená šťastné svátky narození Páně. Tak jako ve Francii stojí v místnosti jesličky. Hlavní vánoční jídlo bývá obvykle večer před půlnoční mší a potom ještě jednou příštího dne. Jedna pochoutka při hostině rozhodně nesmí chybět, totiž *Panettone* – italský vánoční koláč. Na dárky si musejí děti trochu počkat, protože nadílka bývá v Itálii tradičně až 6. Ledna. V noci předtím létá tříkrálová čarodějnice *La Befana* na koštěti a hází dárky do domů komínem.

Ve **Švédsku** se považuje za významný svátek už 13. prosinec. To je den svaté Lucie, dárkyně Světla. Časně ráno se děvčata z rodiny převléknou za Lucii. Vezou si dlouhé bílé šaty a na hlavu si nasadí věnec se světly. Takto pak nesou celé rodině do postele voňavou kávu a housky.

Ve **Skandinávii** se Vánoce světí jako *julfest* – severské Vánoce. Na Štědrý den tu bývá veselo. Celá rodina zpívá a tančí kolem vánočního stromku a potom jim Ježíšek přinese dárky.

Zcela zvláštní zákusek mívají o Vánocích obyvatelé **Dánska** – a sice sladkou rýžovou kaši. V kaši je schovaná mandle a kdo ji najde, dostane dárek.

Pro děti v **Holandsku** je toužebně očekávaným dnem již datum 6. Prosince, svátek svatého Mikuláše, neboť v ten den jim holandský Mikuláš *Sinterklaas* přináší dárky. Tohoto dne vyplouvá on a *Zwarte Piet* – Černý Petr na lodi do Amsterdamu, kde ho všichni nadšeně zdraví. Děti své dárky nacházejí druhý den v botách.

V **Rusku** a na **Balkáně** nosí dětem dárečky děda Mráz. V **Polsku** je u vánočního stolu rozšířen ještě jeden netradiční zvyk. Všichni začínají jíst teprve, když je každému u stolu nabídnuta tenká placička zvaná *oplatek*, do které je vryt obrázek Marie, Josefa a Jezulátka. Každá přítomná si z placičky kousek ulomí.

Pracovní list

1. Do tabulky zapiš každou zemi, která se vyskytuje ve výchozím textu a napiš, co jste se dozvěděli o jejích vánočních zvycích

ZEMĚ	ZVYKY A ZAJÍMAVOSTI

2. Napište, k čemu slouží v textu různý typ písma. Co konkrétního znamená změna písma ve výchozím textu?

.....

.....

.....

3. Porovnejte české Vánoce s Vánoce v jedné ze zemí z výchozího textu. Co je u nás jiného, případně co by se vám líbilo jinak.

.....

.....

.....

.....

.....

4. Vyhledej, co u nás znamená svátek svatého Mikuláše – kdo to byl a s jakou tradicí je u nás spjat?

.....

.....

.....

5. Z výuky cizích jazyků jistě znáte i další zvyky a tradice zemí, jejichž jazyk se učíte. Zkuste si na některé zvyky vzpomenout.

.....

.....

.....

6. Které české zvyky dodržujete v době Vánoce? Znáte i další?

.....

.....

.....

7. Napište názvy cizích koled, které umíte zazpívat v cizím jazyce, který se učíte.

.....

Pracovní list

1. Do tabulky zapiš každou zemi, která se vyskytuje ve výchozím textu a napiš, co jste se dozvěděli o jejích vánočních zvycích

ZEMĚ	ZVYKY A ZAJÍMAVOSTI
Anglii	<i>Father Christmas</i> <i>Santa Claus</i> střechami a hází dárky, které dětem přináší do domů skrz komín
Francii	na Štědrý večer staví jesličky s malými hliněnými figurkami Ve francouzských rodinách se také u svátečního stolu podává zcela zvláštní zákusek, Na svátek Tří králů k nim pak lidé přidávají i figurky tří světců, tří mudrců z Východu
Itálii	<i>Buon Natale</i> totiž <i>Panettone</i> – italský vánoční koláč. Na dárky si musejí děti trochu počkat, protože nadílka bývá v Itálii tradičně až 6. ledna.
Švédsku	Časně ráno se děvčata z rodiny převléknou za Lucii. Vezou si dlouhé bílé šaty a na hlavu si nasadí věnec se světly. Takto pak nesou celé rodině do postele voňavou kávu a housky.
Skandinávii	<i>ulfest</i> Celá rodina zpívá a tančí kolem vánočního stromku a potom jim Ježíšek přinese dárky

2. Napište, k čemu slouží v textu různý typ písma. Co konkrétního znamená změna písma ve výchozím textu?

- upozorňují na důležité informace, které se vztahují k tématu – jména, názvy zemí

3. Porovnejte české Vánoce s Vánocemi v jedné ze zemí z výchozího textu. Co je u nás jiného, případně co by se vám líbilo jinak.

4. Vyhledej, co u nás znamená svátek svatého Mikuláše – kdo to byl a s jakou tradicí je u nás spjat?

- svatý Mikuláš byl biskup, který zemřel dne 6. prosince. U nás je spjat s 5. prosincem, kdy chodí čert a Mikuláš

5. Z výuky cizích jazyků jistě znáte i další zvyky a tradice zemí, jejichž jazyk se učíte. Zkuste si na některé zvyky vzpomenout.

6. Které české zvyky dodržujete v době Vánoce? Znáte i další?

7. Napište názvy cizích koled, které umíte zazpívat v cizím jazyce, který se učíte.

Stille Nacht, O Tannenbaum, Merry Christmas...